

СЛУЖІННЯ БОЖЕСТВЕННОЇ ЛІТУРГІЇ ЗА ЧИНОМ СВТ. ІОАНА ЗОЛОТОУСТОГО В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ

(звершується для воїнів у місці їхнього перебування, де немає храму, каплиці або іншого подібного облаштованого місця, так само і для мирян, коли є близькою загроза ворожого нападу)

У разі необхідності священник може звершувати літургію без підризника, але обов'язково у підряснику, епітрахилі, поручах і фелоні. Проскомидія звершується на тимчасовому престолі на розгорненому антими́нсі. Для цього Євангеліє ставиться відразу на горній бік престола (як після прочитання Євангелія на повній літургії). Через це вхід із Євангелієм звершуватися не буде.

Якщо умови звершення богослужіння (небезпека нападу ворогів чи інші подібні обставини) вимагають, – тоді екте́нії потрі́йну, заупокі́йну, вірних та благальну після освячення Дарів священник може не виголошувати. У такому випадку після прочитання Євангелія відразу священник читає молитву вірних: «Знову й часто припадаємо до Тебе...» та після виголосу починається спів Херувимської пісні. Так само після виголосу «Нехай же будуть милості...» читає священник відразу молитву «На Тебе покладаємо все життя і всю надію нашу...», далі звершує виголос і служить все за чином. Поминання ж за живих і за померлих здійснює на проскомидії та на молитві після освячення Дарів.

Підготовка до звершення святої Літургії

Священник: Благословенний Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

Царю Небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди єси і все наповняєш, Скарбе добра і життя Подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Благий, душі наші.

Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас (тричі).

Слава Отцю і Сину, і Святому Духові нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Пресвята Тройце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, зглянься і зціли немочі наші імені Твого ради.

Господи, помилуй (*тричі*).

Слава Отцю і Сину, і Святому Духові нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє; нехай прийде Царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш

насушний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Священник: Бо Твоє є Царство і сила, і слава, Отця і Сина, і Святого Духа нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Схиливши голову, священник молиться: Господи, простягни руку Твою з висоти святої оселі Твоєї і укріпи мене на відправу цієї служби Твоєї, щоб я неосудно став перед страшним престолом Твоїм і безкровне священнодійство відправив, бо Твоя є сила і слава на віки віків. Амінь.

Тоді священник бере в руки свій підризник і тихо промовляє: Боже, очисти мене грішного і помилуй мене.

Священник, поклавши підризник (якщо є) на ліву руку, благословляє хресним знаменням, промовляючи: Благословенний Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Далі цілує і одягає його, промовляючи: Нехай зрадіє душа моя у Господі, бо зодягнув мене в ризу спасіння і в одержав радощів зодягнув мене; мов на жениха, поклав на мене вінець і, як невісту, прикрасив мене красою.

Також благословляє єпітрахиль, цілує і, зодягаючи, промовляє: Благословенний Бог наш, що виливає благодать Свою на священників Своїх, як миро на голову, що сходить на бороду, на бороду Ааронову, що сходить до краю одержи його.

Тоді бере пояс (якщо є), цілує і, підперізуючись, промовляє: Благословенний Бог, що підперізує мене силою, покладає непорочною путь мою, зміцнює ноги мої, як у лані, і на висотах ставить мене.

Благословляє і цілує поручі і, одягаючи на праву руку, промовляє: Правиця Твоя, Господи, прославилась силою; права рука Твоя, Господи, перемогла ворогів і великою славою Твоюю стер Ти супротивників.

Також і на ліву руку: Руки Твої створили мене і впорядкували мене; врозуми мене, – і навчуся заповідей Твоїх.

Благословляє фелонь, цілує та одягає, промовляючи: Священники Твої зодягнуться в правду, і преподобні Твої зрадіють завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Священник умиває руки, промовляючи: Умию в невинності руки мої й обійду жертovníк Твій, Господи, щоб було чути голос хвали і щоб сповістити про всі чудеса Твої. Господи, полюбив я красу дому Твого і місце перебування слави Твоєї. Не погуби душі моєї з грішниками і життя мого з людьми кровожерними, що в їх руках беззаконня, а правиця повна підкупів. А я хожу в моїй непорочності: визволи мене, Господи, і помилуй.

Нога моя стала на праведний шлях; в церквах благословлятиму Тебе, Господи.

Священник, як облачитися і уміє руки, підходить для звершення проскомидії, на престолі відставляє Євангеліє в сторону, відкриває Антимінс, ставить все необхідне для Проскомидії. Якщо є можливість і дозволяють умови, то для проскомидії використовувати додатковий столик.

Приготування дарів

Священник тричі вклоняється перед престолом і промовляє: Боже, очисти мене грішного і помилуй мене (тричі).

Далі священник промовляє: Викупив Ти нас від прокляття закону (*цілує святий дискос*) Чесною Твою Кров'ю (*цілує святу чашу*), коли на хресті Тебе було розп'ято (*цілує зіздицю*), а списом проколото (*цілує копіє*), став Ти джерелом безсмертя для людей, Спасе наш, слава Тобі (*цілує лжицю*).

Священник (виголос): Благословенний Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Священник бере в ліву руку першу просфору з печаткою: ІС. ХС. НІ. КА., а копіє в праву, тричі хрестить копієм просфору поверх печатки і промовляє: На спомин Господа і Бога, і Спаси нашого Ісуса Христа (*тричі*).

І надрізує копієм з правого боку печатки (з лівої руки священника), і, надрізуючи, промовляє: Як ягня на заклання ведено Його.

З лівого боку надрізуючи: І як агнець непорочний перед тим, що стриже його, – мовчить, так і Він не відкриває уст Своїх.

Верхній бік печатки надрізуючи: У смиренні Його суд над Ним відбувся.

Нижній бік печатки надрізуючи: Але про рід Його хто оповість?

Священник, відрізуючи копієм нижню частину просфори (з лівої руки священника), виймає Святий Хліб (Агнця), промовляючи: Бо візьметься від землі життя Його.

І кладе його печаткою вниз на святий дискос. Священник глибоко надрізує Святий Хліб навхрест, промовляючи: Приноситься в жертву Агнець Божий, що бере гріх світу заради життя світу і спасіння.

І повертає його догори печаткою.

Священник, прокалюючи Святий Хліб копієм у правий бік печатки (з лівого боку священника), промовляє: Один із воїнів списом проколов Йому ребра, і зараз витекла кров і вода. І той, що бачив, засвідчив, і свідчення його правдиве.

Священник, узявши вино і воду й благословляючи, промовляє: Благословенне з'єднання Дарів Твоїх завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Священник бере другу просфору і промовляє: На честь і пам'ять Преблагословенної Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії. Молитвами Її прийми, Господи, жертву цю в наднебесний Твій жертовник. Вийнявши часточку, кладе її праворуч Святого Хліба (ліворуч від себе), промовляючи: Стала Цариця праворуч Тебе, в ризи позолочені одягнена, прикрашена.

Якщо є лише одна просфора, то далі священник одразу покриває дари (як у церквах грецької традиції звершують). Якщо ж є інші просфори, то продовжує проскомидію далі. Далі бере третю просфору і, вийнявши з неї першу часточку, кладе її ліворуч Святого Хліба (праворуч від себе) і промовляє, починаючи перший ряд:

1. Чесного славного пророка, Предтечі і Хрестителя Іоана.

Тоді промовляє:

2. Святих славних пророків: Мойсея і Аарона, Іллі та Єлисея, Давида та Іесея, Ісаї, Єремії, Єзекиїла, святих трьох отроків і Даниїла пророка і всіх святих пророків.

І, вийнявши часточку, кладе її попід першою. Тоді промовляє:

3. Святих славних і всехвальних апостолів Петра і Павла, Андрія Першозваного і всіх інших святих апостолів.

І так кладе третю часточку, закінчуючи перший ряд. Тоді промовляє:

4. Святих отців наших, святителів: Василія Великого, Григорія Богослова та Іоана Золотоустого, Афанасія і Кирила, Миколая Мирлікійського, Михаїла, Іларіона, Макарія, Іова, Петра, Йосифа та Рафаїла, митрополитів Київських, Дмитрія Ростовського, Інокентія Іркутського, Феодосія та Іоана Чернігівських, Іоасафа Білгородського і всіх святих святителів.

І, вийнявши четверту часточку, кладе її біля першої, починаючи другий ряд. Тоді знову промовляє:

5. Святого апостола першомученика й архідиякона Стефана, святих великих мучеників Дмитрія, Юрія, Феодора Тирона, Феодора Стратилата і всіх святих мучеників; мучениць Фекли, Варвари, Киріякії, Євфимії, Параскеви, Катерини і всіх святих мучениць.

Вийнявши п'яту часточку, кладе її під четвертою. Тоді промовляє:

6. Преподобних і богоносних отців наших Антонія, Євфимія, Сави, Онуфрія, Афанасія Афонського, Антонія і Феодосія Києво-Печерських, Іова та Амфілохія Почаївських; Меркурія Чернігівського і преподобних матерів

Пелагії, Феодосії, Анастасії, Февронії, Єфросинії, Марії Єгипетської і всіх преподобних.

Вийнявши шосту часточку, кладе її під п'ятою, закінчуючи другий ряд. Тоді знову промовляє:

7. Святих чудотворців безсрібників Косми і Даміана, Кира та Іоана, Пантелеймона та Єрмолая і всіх святих безсрібників.

Вийнявши сьому часточку, кладе її зверху, починаючи третій ряд. Тоді знову промовляє:

8. Святих праведних Богоотців Іоакима і Анни; і святого (якого день); святих рівноапостольних Кирила і Мефодія, учителів слов'янських, святих рівноапостольних великого князя Київського Володимира і великої княгині Ольги та благовірного князя Ярослава Мудрого і всіх святих. Молитвами їх зглянься на нас, Боже.

І кладе восьму часточку під сьомою. Тоді промовляє:

9. Святого отця нашого Іоана, архієпископа Константинопольського, Золотоустого.

І так, вийнявши дев'яту часточку, кладе її під восьмою, закінчуючи третій ряд. Тоді, взявши четверту просфору, промовляє:

Пом'яни, Владико Людинолюбний, владика і отця нашого Блаженнішого Митрополита Епіфанія і все єпископство православне, чесне пресвітерство, у Христі дияконство й увесь священний чин; благодійників і всіх парафіян святого храму цього, і всю братію нашу, що Ти з Твоєї великої милості закликав до єднання з Тобою, Всеблагий Владико.

Вийнявши часточку, кладе її нижче Святого Хліба. Тоді промовляє:

Пом'яни, Господи, Богом бережену Україну нашу і православну людність її.

І, вийнявши часточку поруч із попередньою, кладе її нижче Святого Хліба.

З цієї ж просфори і з тих, що їх подають вірні, священник виймає часточки за здоров'я живих, поминаючи їхні імена, кладе їх в один ряд нижче і промовляє: Пом'яни, Господи, рабів Твоїх *(імена)*.

Тоді, взявши п'яту просфору, промовляє:

На спомин і відпущення гріхів усіх спочилих ієрархів православних, благочестивих і благовірних князів і гетьманів наших, блаженних фундаторів святих храмів Божих, отців, братів і сестер наших, і за спочилих благодійників і парафіян святого храму цього, і за всіх, що спочили з надією на воскресіння і життя вічне з Тобою.

Також священник поминає єпископа, що його висвятив, якщо він уже упокоївся, та інших спочилих. Виймаючи часточки за них, промовляє: Пом'яни, Господи, спочилих рабів Твоїх *(імена)*.

Всі часточки за спочилих кладе в один ряд нижче часточок за живих. І виймає із четвертої просфори за живих часточку за себе, кладе її біля часточок за живих і промовляє: Пом'яни, Господи, і мою недостойність і прости мені всяку провину вільну і невольну.

Потім губкою чи копієм впорядковує часточки. Тоді бере кадило і, поклавши до нього ладану, промовляє молитву кадіння: Кадіння Тобі приносимо, Христе Боже наш, як пахощі духовні, Ти ж прийми їх у Свій наднебесний жертовник і пошли нам благодать Пресвятого Твого Духа.

Священник бере звіздицю і, обкадивши її, ставить на святий дискос над Святим Хлібом, промовляючи: І, прийшовши, зірка стала над тим місцем, де було Дитя.

Священник обкаджує малий покрівець і покриває ним святий дискос поверх звіздиці, промовляючи: Господь воцарився, у красу зодягнувся. Зодягнувся Господь у силу і опоясався, бо Він утвердив вселенну, і не похитнеться вона. Престіл Твій готовий з того часу, споконвіку Ти є. Піднесли ріки, Господи, піднесли ріки голос свій, піднесли ріки хвилі свої. Господь же на висоті могутніший від шуму великих вод, від сильних хвиль моря. Свідчення Твої вельми правдиві. Дому Твоєму належить святість, Господи, на довгі дні.

Священник обкаджує другий покрівець і покриває ним святу чашу, промовляючи: Вкрила небеса велич Твоя, Христе, і хвали Твоєї повна земля.

Священник, обкадивши воздух, покриває святі дискос і чашу, промовляючи: Покрий нас покровом крил Твоїх, Господи, віджени від нас усякого ворога і супротивника, втихомир життя наше, Господи, помилуй нас і світ Твій і спаси душі наші як Благий і Людинолюбний.

Тоді священник тричі кадить жертовник, промовляючи: Благословенний Бог наш, що так зволив, слава Тобі, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Після цього промовляє: За принесення чесних дарів Господу помолимося.

І читає молитву принесення:

Боже, Боже наш, Ти послав Хліб Небесний, поживу всьому світові, Господа нашого і Бога Ісуса Христа, Спаса Визволителя і Благодійника, що благословляє і освячує нас; Сам благослови це принесення і прийми його в наднебесний Твій жертовник. Як Благий і Людинолюбний пом'яни тих, що принесли, і тих, за кого принесено, і нас неосудженими збережи у святій відправі Божественних Твоїх Таїн. Бо святе і прославлене всечасне й

величне ім'я Твоє, Отця і Сина, і Святого Духа нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Після проскомидії священник стає перед святим престолом, тричі вклоняється, промовляючи: Боже, очисти мене грішного і помилуй мене.

Священник впівголоса молиться з піднесеними руками: Царю Небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди єси і все наповняєш, Скарбе добра і життя Подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Благий, душі наші.

Слава у вишніх Богу і на землі мир, в людях благовоління (двічі).

Господи, відкрий уста мої, і уста мої сповістять хвалу Твою.

Божеественна літургія

Священник виголошує: Благословенне Царство Отця і Сина, і Святого Духа нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь.

[Велика, або мирна, ектенія

Священник: В мирі Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: За мир з неба і спасіння душ наших Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: За мир усього світу, за добрий стан святих Божих Церков і за з'єднання всіх Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: За святий храм цей і тих, що з вірою, побожністю та страхом Божим входять до нього, Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: За владика і отця нашого Блаженнішого Митрополита Епіфанія чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за увесь причет і людей Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: За Богом бережену Україну нашу, за владу, військо та народ її Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: За місто наше (село наше) і за всяке місто, село і країну, і за тих, що по вірі живуть у них, Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: За добре поліття, за врожай плодів земних і за часи мирні Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: За подорожніх, за недужих, знеможених та поневолених і за спасіння їх Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

У разі потреби тут промовляються додаткові прохання.

Священник: Щоб визволитися нам від усякої скорботи, гніву, небезпеки та недолі, Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Пресвяту, Пречисту Преблагословенну, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зі всіма святими пом'янувши, самих себе і одне одного, і все життя наше Христу Богові віддамо.

Вірні: Тобі, Господи.

Священник (виголос): Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю і Сину, і Святому Духові нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь.]

Співаємо антифон: У Царстві Твоїм пом'яни нас, Господи, коли прийдеш у Царстві Твоїм.

Блаженні убогі духом, бо їх є Царство Небесне.

Блаженні ті, що плачуть, бо вони втішаться.

Блаженні лагідні, бо вони успадкують землю.

Блаженні голодні й спрагли правди, бо вони наситяться.

Блаженні милостиві, бо вони помилювані будуть.

Блаженні чисті серцем, бо вони Бога побачать.

Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться.

Блаженні гнані за правду, бо їх є Царство Небесне.

Блаженні ви, коли ганьбитимуть вас і гнатимуть та ширитимуть про вас усяку лиху славу неправдиво Мене ради.

Радійте і веселіться, бо велика нагорода ваша на небесах.

Далі тропар, глас 1: Спаси, Господи, людей Твоїх і благослови насліддя Твоє, перемогу православним християнам над супротивниками подай і Хрестом Твоїм охороняй нас, громаду Твою.

Священник виголошує: Бо Ти Святий, Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, Отцю і Сину, і Святому Духові нині і повсякчас і на віки віків.

Вірні: Амінь.

Співають Трисвяте

Вірні: Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас *(тричі)*.

Слава Отцю і Сину, і Святому Духові нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.
Святий Безсмертний, помилуй нас.

Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас.

Після Трисвятого священник виголошує: Будьмо уважні.

Священник (благословляючи людей): Мир усім.

Читець: І духові твоєму.

Священник: Премудрість.

Чтець виголошує прокимен дня чи свята або той, що вказаний нижче.

Читець: Прокимен, глас 7: Господь дасть силу народу Своєму, Господь миром благословить людей Своїх. *(а вірні співають його тричі за ним)*.

Стих: Принесіть Господу, сини Божі, принесіть Господу молодих ягнят.

Священник: Премудрість.

Читець: До Ефесян послання святого апостола Павла читання.

Священник: Будьмо уважні.

Апостол послання до Ефесян. *(зач. 233)*.

Читець: Браття, зміцнюйтеся Господом та могутністю сили Його. Одягніться у всю зброю Божу, щоб ви могли протистояти підступності диявола. Адже наша боротьба не з тілом і кров'ю, але з початками, з владами, зі світовими правителями темряви цього [віку], з піднебесними духами злоби. Для цього візьміть усю зброю Божу, щоб ви змогли дати опір в день зла і, все подолавши, вистояти. Отже, стійте, підпережіться істиною, зодягніться у броню праведності, взуйтеся в готовність благовістити мир. Понад усе візьміть щит віри, яким зможете погасити всі вогняні стріли лукавого; візьміть шолом спасіння і меч духовний, яким є Слово Боже.

Коли читець скінчить читати Апостола, священник промовляє: Мир тобі.

Читець: І духові твоєму.

Священник: Премудрість.

Читець: Алилуя (і виголошує стих із псалмів).

Вірні: Алилуя, алилуя, алилуя *(тричі)*.

Стих: Воздай їм, Господи, за ділами їхніми, за лукавством вчинків їх.

Стих: 3 Тобою я перемагаю військо, з Богом моїм я через мур перейду.

Священник, стоячи перед престолом, промовляє молитву перед Євангелієм: Засвіти в серцях наших, Людинолюбний Владико, Богопізнання Твого нетлінне світло і відкрий мислені очі наші на розуміння євангельської проповіді Твоєї. Всели в нас страх блаженних

заповідей Твоїх, щоб ми, подолавши всі тілесні похоті, провадили духовне життя і думали, і чинили все вгодне Тобі. Бо Ти єси освячення і просвічення душ і тіл наших, Христе Боже, і Тобі славу возсилаємо з Безначальним Твоїм Отцем і Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Священник виголошує: Премудрість. Станьмо побожно, вислухаймо святе Євангеліє. Мир усім.

Вірні: І духові твоєму.

Священник: Від Луки святого Євангелія читання *(зач. 52)*.

Вірні: Слава Тобі, Господи, слава Тобі.

Священник: Будьмо уважні.

Сказав Господь Своїм учням ось даю вам владу наступати на зміїв, і на скорпіонів, і на всяку силу ворожу, і ніщо не зашкодить вам. Однак з того не радійте, що духи вам підкоряються; а радійте тому, що імена ваші записані на небесах. У ту годину зрадів [Святим] Духом Ісус і сказав: прославляю Тебе, Отче, Господи неба і землі, що ти приховав це від премудрих та розумних і відкрив те немовлятам. Так, Отче, бо таке було Твоє благовоління.

Вірні: Слава Тобі, Господи, слава Тобі.

[Священник виголошує потрібну ектенію]

Священник: Промовмо всі з усієї душі і з усього розуміння нашого, промовмо.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Господи, Вседержителю, Боже отців наших, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Помилуй нас, Боже, з великої милості Твоєї, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

Вірні: Господи, помилуй *(тричі)*.

Священник: Ще молимося за владика і отця нашого Блаженнішого Митрополита Епіфанія, за братів наших священників, священномонахів і за все у Христі братство наше.

Вірні: Господи, помилуй *(тричі)*.

Священник: Ще молимося за Богом бережену Україну нашу, за владу, військо і народ її, щоб ми тихе і мирне життя прожили у всякому благочесті і чистоті.

Вірні: Господи, помилуй *(тричі)*.

Священник: Ще молимося Господу Богу нашому, щоб вислухав голос моління нас, грішних, і охоронив усіх людей України нашої в час тяжких випробувань та помилював рабів Своїх, воїнів (**імена**), щоб зберіг їх від смертоносної рани і всякої хвороби душевної і тілесної, щоб охоронив від усякої скорботи, лиха, гніву і недолі та дав їм повернутися в мирі, Всемиловитий Господи, вислухай нас і помилуй.

Вірні: Господи, помилуй (**тричі**).

Священник: Ще молимося за спочилих ієрархів православних, за благочестивих і благовірних князів і гетьманів наших, і всіх раніше спочилих отців, братів і сестер наших, що тут і повсюди лежать, — православних.

Вірні: Господи, помилуй (**тричі**).

Священник: Ще молимося за милість, життя, мир, здоров'я, спасіння, Боже завітання, прощення і відпущення гріхів усіх воїнів, що захищають нашу Батьківщину Україну.

Вірні: Господи, помилуй (**тричі**).

Священник тихо читає благальну молитву: Господи Боже наш, прийми від рабів Твоїх цю щиру молитву і помилуй нас з великої милості Твоєї, і пошли милосердя Твоє на нас і на всіх людей Твоїх, що сподіваються від Тебе багатой милості.

Священник (виголос) : Бо Ти Милостивий і Людинолюбний Бог єси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь.]

[Якщо є поминання спочилих, то ектенія заупокійна:

Священник: Помилуй нас, Боже, з великої милості Твоєї, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

Вірні: Господи, помилуй (**тричі**).

Священник: Ще молимося за упокоєння душ спочилих рабів Божих (*душі спочилого раба Божого, спочилої раби Божої – імена*), і за відпущення їм (йому, їй) усякої провини вільної і невольної.

Вірні: Господи, помилуй (**тричі**).

Священник: Щоб Господь Бог оселив душі їх (душу його, її) там, де праведні спочивають.

Вірні: Господи, помилуй (**тричі**).

Священник: Милості Божої, Царства Небесного і відпущення гріхів їх (його, її) у Христа, Безсмертного Царя і Бога нашого, просимо.

Вірні: Подай, Господи.

Священник: Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник (виголос): Бо Ти є воскресіння, життя і упокоєння спочилих рабів Твоїх (спочилого раба Твого, спочилої раби Твоєї – **імена**), Христе Боже наш, і Тобі славу возсилаємо з Безначальним Твоїм Отцем і Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь.]

[Ектенія вірних

Священник: Ще і ще в мирі Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Премудрість.

Священник читає тихо молитву вірних: Знову й часто припадаємо до Тебе і молимося Тобі, Благий і Людинолюбний, щоб Ти, зглянувшись на благання наші, очистив наші душі й тіла від усякої тілесної і душевної скверни і дав нам безвинно й неосудно стояти перед святим Твоїм жертовником. Дай же, Боже, і тим, що моляться з нами, зростати в житті й вірі, і в духовному розумінні; дай їм, що завжди зі страхом і любов'ю служать Тобі, безвинно й неосудно причаститися Святих Твоїх Таїн і Небесного Твого Царства сподобитися.

Священник (виголос): Щоб під Твоєю владою завжди овірніюну маючи, ми Тобі славу возсилали, Отцю і Сину, і Святому Духові нині і повсякчас і на віки віків.

Вірні: Амінь.]

І співають Херувимську пісню: Ми, що херувимів таємниче являємо і Животворчій Тройці трисвятую пісню співаємо, відкладімо нині всякі житейські піклування.

А священник тихо читає молитву: Ніхто із зв'язаних тілесними пристрастями і похиттю не достойний приходити або наближатися, або служити Тобі, Царю слави! Бо служити Тобі – велике і страшне навіть для самих Небесних Сил. Одначе з невимовного і безмежного Твого людинолюбства Ти Сам непорушно і незмінно став людиною, нашим Архієреєм і як Владика всього передав нам священнодійство богослужбової цієї і безкровної жертви. Бо Ти Єдиний, Господи Боже наш, маєш владу над небесним і земним; Тебе на престолі херувими носять, Ти

серафимів Господь і Цар Ізраїля, Ти Єдиний Святий і у святих перебуваєш. Тому молю я Тебе єдиного, Благого і Чуйного: зглянься на мене, грішного і недостойного раба Твого, і очисти мою душу й серце від совісті лукавої, і силою Святого Твого Духа мене, одягненого благодаттю священства, учини достойним стати перед святою Твою цією трапезою та священнодіяти тайну Святого і Пречистого Твого Тіла і Чесної Крові. Бо до Тебе я приходжу, вклонивши голову свою, і молюся Тобі: не відвертай лиця Твого від мене і не відкидай мене з числа слуг Твоїх, а сподоби мене, грішного і недостойного раба Твого, принести Тобі дари ці. Бо Ти єси Той, Хто приносить і Якого приносять, Хто приймає і Кого роздають, Христе Боже наш, і Тобі славу возсилаємо з Безначальним Твоїм Отцем і Пресвятим і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Після молитви і кадіння священник ставши перед престолом, здіймаючи руки, тричі промовляє Херувимську пісню.

Священник: Ми, що херувимів таємниче являємо і Животворчій Тройці трисвятую пісню співаємо, відкладімо нині всякі житейські піклування.

Щоб прийняти Царя всіх, Якого у славі супроводять невидимо ангельські чини. Алилуя, алилуя, алилуя.

Священник кадить тричі святі Дари і молиться про себе: Боже, очисти мене грішного.

Священник кладе воздух на ліве плече, промовляючи: В мирі піднесіть руки ваші до Сятині і благословіть Господа.

Священник бере святий дискос та святую чашу і (якщо проскомидія звершувалась на окремому столику) – переносить за чином Великого входу, тримаючи їх перед собою. Коли ні, то просто обличчям до народу виголошує: Владику і отця нашого Епіфанія, Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України, Преосвященних митрополитів, архієпископів і єпископів православних, священство, дияконство і весь чернечий чин, Богом бережену Україну нашу, владу, військо і побожних людей її, і всіх вас православних християн нехай пом'яне Господь Бог у Царстві Своїм завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь. **Щоб** прийняти Царя всіх, Якого у славі супроводять невидимо ангельські чини. Алилуя, алилуя, алилуя.

Священник ставить святую чашу на антимінсі праворуч і знімає з неї покрівець. Тоді бере від диякона святий дискос, ставить його на антимінсі ліворуч, також знімає і відкладає покрівець. Ці дії священник звершує, тихо промовляючи тропарі:

Благообразний Йосиф, із дерева знявши пречисте тіло Твоє, плащаницею чистою обгорнувши і пахощами у гробі новім покривши, поклав.

У гробі тілом, у пеклі душею, як Бог, в раю ж із розбійником і на престолі був Ти, Христе, з Отцем і Духом, все наповняючи, Неописаний.

Як життєнощем, прекраснішим від раю і воістину світлішим від усякої царської палати, став для нас гріб Твій, Христе, джерело нашого воскресіння.

Тоді священник бере воздух з плеча і, обкадивши його, покриває ним Святі Дари і промовляє: Благообразний Йосиф, із дерева знявши пречисте тіло Твоє, плащаницею чистою обгорнувши і пахощами у гробі новім покривши, поклав.

А далі бере від кадило, тричі кадить Святі Дари і промовляє: Ублажи, Господи, благоволінням Твоїм Сион, і нехай збудуються стіни єрусалимські. Тоді буде угодною Тобі жертва правди, приношення і всепалення, тоді покладуть на жертовник Твій тельців.

Далі священник промовляє: Полюбимо один одного, щоб однодумно сповідувати.

Вірні співають: Отця і Сина, і Святого Духа, Тройцю Єдиносущну і Нероздільну.

Священник тричі вклоняється перед престолом, тихо промовляючи: Возлюблю Тебе, Господи, Кріпосте моя; Господь — Твердиня моя і Пристановище моє.

І цілує покривець над Святими Дарами, спочатку над дискосом, потім над святою чашею, і край святого Антимінса.

Священник: Двері, двері! В премудрості будьмо уважні!

Священник підносить воздух і повіває ним над Святими Дарами, промовляючи Символ віри і, поцілувавши воздух, відкладає його в кінці Символу віри. Вірні в цей час співають:

Символ віри

Вірую в Єдиного Бога Отця, Вседержителя, Творця неба і землі, всього видимого і невидимого.

І в Єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Єдинородного, що від Отця народився перше всіх віків. Світло від Світла, Бога істинного від Бога істинного, рожденного, несотворенного, єдиносущного з Отцем, що через Нього все сталося.

Він для нас, людей, і ради нашого спасіння зійшов з небес, і воплотився від Духа Святого і Марії Діви, і став людиною.

І розп'ятий був за нас при Понтії Пилаті, і страждав, і був похований.

І воскрес на третій день, за Писанням.

І вознісся на небеса, і сидить праворуч Отця.

І знову прийде у славі судити живих і мертвих, і Царству Його не буде кінця.

І в Духа Святого, Господа Животворчого, що від Отця ісходить, що Йому з Отцем і Сином однакове поклоніння і однакова слава, що говорив через пророків.

В Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву.

Визнаю одне хрещення на відпущення гріхів.

Чекаю воскресіння мертвих

І життя майбутнього віку. Амінь.

Священник виголошує: Станьмо побожно, станьмо зі страхом. Будьмо уважні, щоб у мирі святу жертву приносити.

Вірні: Милість миру, жертву хвали.

Священник (звертаючись до вірних і благословляючи їх): Благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога Отця, і причастя Святого Духа нехай буде зі всіма вами.

Вірні: І з духом твоїм.

Священник: До небес піднесімо серця.

Вірні: Піднесли до Господа.

Священник: Подякуймо Господу.

Вірні співають: Достойно і праведно є поклонятися Отцю і Сину, і Святому Духові, Тройці Єдиносущній і Нероздільній.

А священник молиться: Достойно і праведно є Тебе славити, Тебе благословляти, Тебе хвалити, Тобі дякувати, Тобі поклонятися на всякому місці володіння Твого. Ти є Бог Несказаний, Неосяжний розумом, Невидимий, Незбагнений, завжди Сущий і завжди Незмінний, Ти і Єдинородний Син Твій, і Дух Твій Святий. Ти з небуття до буття нас привів, а коли ми відпали, Ти знову нас підняв і безперестанно все діяв, поки нас на небо привів і майбутнє Царство Твоє нам дарував. За все це дякуємо Тобі і Єдинородному Твоєму Синові, і Духові Твоєму Святому, за всі Твої до нас благодіїства, які ми знаємо і яких не знаємо, за явні і неявні. Дякуємо Тобі і за цю службу, що з рук наших Ти зволив прийняти, хоч і стоять перед Тобою тисячі архангелів, незчисленна сила ангелів, шестикрилих і багатооких херувимів і серафимів, що високо витають на крилах.

Виголос: Пісню перемоги співаючи, виголошуючи, викликаючи і промовляючи.

Вірні: Свят, Свят, Свят, Господь Саваоф, – повне небо і земля слави Твоєї! Осанна у вишніх! Благословенний, хто йде в ім'я Господнє! Осанна у вишніх!

При виголосі священник бере зі святого диска звіздицю, творить нею над диском знак хреста і, поцілувавши, відкладає її.

Священник продовжує молитву: З цими блаженними Силами, Владико Людинолюбний, і ми виголошуємо і промовляємо: Святий і Пресвятий Ти і Єдинородний Твій Син, і Дух Твій Святий. Святий Ти і Пресвятий, і велична слава Твоя. Ти світ Твій так полюбив, що й Сина Свого Єдинородного віддав, щоб усякий, хто вірує в Нього, не загинув, а мав життя вічне. Він, прийшовши і діло нашого спасіння виконавши, в ніч, як видано Його, а правдивіше, коли Він Сам Себе віддав за життя світу, взяв хліб у святі Свої і пречисті, й непорочні руки, подякувавши, благословивши, освятивши, розломивши, дав святым Своїм учням і апостолам, кажучи:

Виголос: Прийміть, споживайте – це є Тіло Моє, що за вас ламається на відпущення гріхів.

Вірні: Амінь.

Священник (тихо): Так само і чашу після вечері, промовляючи:

Виголос: Пийте з неї всі – це є Кров Моя Нового Завіту, що за вас і за багатьох проливається на відпущення гріхів.

Вірні: Амінь.

Священник продовжує молитися: Тому і ми, споминаючи цю спасенну заповідь і все, що заради нас сталося: хрест, гріб, воскресіння на третій день, на небо вшестя, праворуч сидіння, друге і славне знову пришествя.

Виголос: Твоє від Твоїх Тобі приносимо за всіх і за все.

Коли священник промовляє це, то складає руки навхрест (права рука зверху) і, піднявши святий дискос і святу чашу, побожно вклоняється.

Вірні: Тебе оспівуємо, Тебе благословимо, Тобі дякуємо, Господи, і молимося Тобі, Боже наш.

Священник вклоняється перед престолом, молячись про себе: Боже, очисти мене грішного і помилуй мене (*тричі*).

Священник промовляє молитву: Ще приносимо Тобі цю словесну й безкровну службу і просимо, і молимо, і благаємо: зішли Духа Твого Святого на нас і на предложені Дари ці.

Священник благословляє святий хліб, промовляючи: І створи хліб цей Чесним Тілом Христа Твого. Амінь.

Священник, благословляючи чашу, промовляє: А те, що в чаші цій, Чесною Кров'ю Христа Твого. Амінь.

Священник, благословляючи Святі Дари хрестовидно, промовляє:
Перетворивши Духом Твоїм Святим. Амінь, амінь, амінь.

Усі вшановують істинні Тіло і Кров Христові доземним поклоном.

Священник молиться: Щоб стали ці Святі Дари причасникам на тверезіння душі, на відпущення гріхів, на спільність із Святим Твоїм Духом, на осягнення Царства Небесного, на сміливість перед Тобою, не на суд або в осуд.

Ще приносимо Тобі цю словесну службу за спочилих у вірі праотців, отців, патріархів, пророків, апостолів, проповідників, благовісників, мучеників, сповідників, посників і за всяку душу праведну, у вірі спочилу.

І, взявши кадило, священник виголошує: Особливо за Пресвяту, Пречисту, Преблагословенну, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію.

І кадить перед святим престолом тричі по три.

Вірні співають: Достойно є, і це є істина, славити Тебе, Богородицю, Присноблаженну і Пренепорочну і Матір Бога нашого. Чеснішу від херувимів і незрівнянно славнішу від серафимів, що без істління Бога Слово породила, суццю Богородицю, Тебе величаємо.

Священник знову тихо молиться: За святого Іоана, пророка, Предтечу й Хрестителя, за святих славних і всехвальних апостолів, святого (ім'я), що його пам'ять сьогодні творимо, і за всіх святих Твоїх, молитвами їх зглянься на нас, Боже.

І пом'яни всіх спочилих в надії на воскресіння і життя вічне (священник поминає померлих), і упокой їх там, де сяє світло лица Твого.

Ще молимося Тобі: пом'яни, Господи, всіх єпископів православних, що правдиво навчають слову Твоїї істини, все пресвітерство, у Христі дияконство і весь священний чин.

Ще приносимо Тобі словесну цю службу за всесвіт, за Святу Соборну й Апостольську Церкву і за тих, що в чистоті й побожному житті перебувають, за Богом бережену Україну, уряд і військо її. Дай їм, Господи, спокійне правління, щоб і ми за їх спокоєм тихе й мирне життя провадили у всякому благочесті та чистоті.

Виголос: Найперше пом'яни, Господи, владику і отця нашого Епіфанія, Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України, і Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври священноархімандрита, і даруй його святим Твоїм Церквам, щоб були вони у мирі, бережені, почесні, здорові, довговічні і правдиво навчали слову Твоїї істини.

Вірні: І всіх, і все.

Священник тихо молиться: Пом'яни, Господи, місто це (село), в якому живемо, і всяке село, місто і країну, і тих, що по вірі живуть у них. Пом'яни, Господи, тих, що на морі, в дорозі, в повітрі, в недузі, в тяжкій праці, в полоні, і спаси їх. Пом'яни, Господи, тих, що дари приносять і благодіють у святих Твоїх церквах та пам'ятають за вбогих, і на всіх нас пошли милість Твою.

Тут священник поминає живих.

Потім виголошує: І дай нам єдиними устами і єдиним серцем славити й оспівувати пречесне і величне ім'я Твоє, Отця і Сина, і Святого Духа нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь.

Священник повертається до людей і, благословляючи їх, виголошує: Нехай же будуть милості Великого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа з усіма вами.

Вірні: І з духом твоїм.

Священник виголошує

[Благальну ектецію:

Священник: Всіх святих пом'янувши, ще і ще в мирі Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: За принесені й освячені чесні Дари Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Щоби Людинолюбний Бог наш, прийнявши їх у святий і наднебесний, і мислений Свій жертовник, як духовні пахощі, зіслав нам Божественну благодать і дар Святого Духа, помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Щоб визволитися нам від усякої скорботи, гніву, небезпеки та недолі, Господу помолимося.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Дня всього звершеного, святого, мирного і безгрішного у Господа просимо.

Вірні: Подай, Господи.

Священник: Ангела миру, вірного провідника, овірніонителя душ і тіл наших у Господа просимо.

Вірні: Подай, Господи.

Священник: Прощення і відпущення гріхів та провин наших у Господа просимо.

Вірні: Подай, Господи.

Священник: Доброго і пожиточного для душ наших і миру для світу у Господа просимо.

Вірні: Подай, Господи.

Священник: Останок життя нашого в мирі та покаянні скінчити у Господа просимо.

Вірні: Подай, Господи.

Священник: Християнського кінця життя нашого, безболісного, бездоганного, мирного і доброї відповіді на страшному суді Христовому просимо.

Вірні: Подай, Господи.

Священник: Єдність віри і причастя Святого Духа виблагавши, самих себе і одне одного, і все життя наше Христу Богові віддамо.

Вірні: Тобі, Господи.]

Священник тихо читає

Молитву:

На Тебе покладаємо все життя і всю надію нашу, Владико Людинолюбний, і просимо, і молимо, і благаємо: сподоби нас причаститися небесних Твоїх і страшних Таїн, цієї священної і духовної Трапези, з чистою совістю, на відпущення гріхів, на прощення провин, на спільність із Духом Святим, для успадкування Царства Небесного, на дерзновення перед Тобою, не на суд і не в осуд.

Священник (з піднесеними руками) виголошує: І сподоби нас, Владико, безбоязно і неосудно насмілитись називати Тебе, Небесного Бога, – Отцем, і промовляти:

Вірні однодушно співають: Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє; нехай прийде Царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Священник: Бо Твоє є Царство і сила, і слава, Отця і Сина, і Святого Духа нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь.

Священник (благословляючи людей): Мир усім.

Вірні: І духові твоєму.

Священник: Голови ваші вклоніть перед Господом.

Вірні: Тобі, Господи.

Священник тихо читає голововклонну молитву: Дякуємо Тобі, Царю невидимий, що незчисленною Твоєю силою все створив і з великої милості Твоєї все з небуття до буття привів. Сам, Владико, зглянься з неба на тих, що вклонили свої голови перед Тобою, бо не перед плоттю і кров'ю вони вклонилися, а перед Тобою, страшним Богом. Ти ж, Владико, те, що очікує нас, виправ на добро кожному по потребі: тих, що плавають, супроводь; з подорожніми будь у дорозі; хворих зціли, душ і тіл Лікарю.

Виголос: Благодаттю, милосердям і людинолюбством Єдинородного Сина Твого, що з Ним благословенний Ти, з Пресвятим і Благим, і Животворчим Твоїм Духом нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь.

Священник, низько вклонившись Святим Тайнам, відступає від святого престолу і миє руки, при цьому промовляє молитву: Зглянься, Господи Ісусе Христе, Боже наш, зі святої оселі Твоєї і з Престолу слави Царства Твого і прийди освятити нас, Ти, що вгорі з Отцем сидиш і тут з нами невидимо перебуваєш; і сподоби могутньою Твоєю рукою подати нам Пречисте Тіло Твоє і Чесну Кров Твою, а через нас і всім людям.

Священник перед престолом тричі вклоняється, промовляючи про себе:

Боже, очисти мене грішного.

Коли священник простягає руки і доторкається Святого Хліба, щоб святе піднесення творити, то підносячи Святий Хліб, виголошує: Будьмо уважні. Святее святим.

Вірні: Єдиний Святий, Єдиний Господь, Ісус Христос, на славу Бога Отця. Амінь. І співають причасний (кінонік).

Священник, з увагою і побожністю розламуючи Святий Хліб на чотири частини, промовляє: Розломлюється і розділяється Агнець Божий, розломлюваний і неподільний, що завжди споживається і ніколи не вичерпується, а причасників освячує.

Про розломлювання Святого Агнця

Треба тобі знати, священнику, що, розломлюючи Святого Агнця, маєш класти частини на святий дискос знаком хреста вниз, а надрізом догори. Частину з написом ІС клади вгорі святого диска, тобто на схід; ХС – внизу, тобто на захід; НІ – на північ і КА на південь.

Взявши ж частину з написом ІС, поклади до святої чаші. Частину з ХС розломлюй для священнослужителів. Частини з написами НІ та КА розділи для причасників на стільки дрібних часточок, скільки їх, на твою думку, буде потрібно. Також треба тобі знати, що, розбавляючи теплотою Божественну Кров Господню, маєш вливати з увагою так, щоб було досить

для всіх причасників. Тому на проскомидії, коли проколюєш Святого Агнця, вливай вина та води стільки, щоб вистачило для всіх; опісля ж нічого не доливай, а розбавленим один раз під час Святее святим причащай.

Священник бере частину вгорі святого дискаса з написом ІС, творить нею знак хреста над святою чашею і промовляє: Повнота Духа Святого. Амінь. Тоді вкладає її до святої чаші.

Священник благословляє теплоту, промовляючи: Благословенна теплота святих Твоїх завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

І вливає скільки треба, навхрест, до святої чаші, промовляючи: Теплота віри повна Духа Святого. Амінь.

Далі священник розділяє частину з написом ХС за числом священнослужителів. Потім молиться, творячи перед святим престолом доземний поклін і промовляючи молитву: Полегши, відпусти, прости, Боже, гріхи наші вільні й невольні, словом чи ділом, свідомо чи несвідомо, вдень чи вночі, чи в думках, чи в помислах заподіяні, – все нам прости, бо Ти Благий і Людинолюбний.

Священник побожно вклоняється, бере часточку на долоню правої руки, а ліву підкладає під неї зі словами: Чесне і Пресвяте, і Пречисте Тіло Господа і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа подається мені, священнику (ім'я), на відпущення гріхів моїх і на життя вічне.

І, схиливши голову, священник молиться, промовляючи:

Вірую, Господи, і визнаю, що Ти є воістину Христос, Син Бога Живого, що прийшов у світ спасти грішників, між якими я перший. Ще вірую, що саме це – є Пречисте Тіло Твоє і саме це – є Чесна Кров Твоя. Молюся, отже, Тобі: помилуй мене і прости мені провини мої вільні й невольні чи то в слові, чи в ділі, свідомі й несвідомі; і сподоби мене неосудно причаститися Пречистих Твоїх Таїн на відпущення гріхів і на життя вічне. Амінь.

Вечері Твоїї Тайної, Сину Божий, причасником мене сьогодні прийми, бо ворогам Твоїм тайни не розповім і цілування не дам Тобі такого, як Іуда. Але, як розбійник, визнаю Тебе: пом'яни мене, Господи, у Царстві Твоєму.

Нехай не на суд і не в осуд буде мені причастя Святих Твоїх Таїн, Господи, а на зцілення душі й тіла. Амінь.

Після молитви священник причащається Тіла Христового зі страхом і всякою обережністю. Священник підкладає під бороду плат і побожно приступає до святої чаші, бере її обома руками з платом, промовляючи:

Чесної і Пресвятої, і Пречистої Крові Господа і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа причащаюся я, священник (ім'я), на відпущення гріхів моїх і на життя вічне.

І тричі причащається. Тоді, витерши уста свої і край святої чаші платом, що тримає в руці, промовляє: Це торкнулося уст моїх, і відніме беззаконня мої, і гріхи мої очистить.

Коли є вірні до причастя Святих Таїн, тоді священник розділяє дві частини з написом НІ і КА на малі часточки, щоб вистачило всім причасникам, і, вкладаючи їх до святої чаші, промовляє: Воскресіння Христове бачивши, поклоніюсь Святому Господу Ісусу, Єдиному Безгрішному. Хресту Твоєму поклоняємось, Христе, і святеє воскресіння Твоє оспівуємо і славимо, бо Ти єси Бог наш, крім Тебе, іншого не знаємо, ім'я Твоє призиваємо. Прийдіть, усі вірні, поклонітесь святому Христовому воскресінню, бо через Хрест прийшла радість усьому світові. Завжди благословляючи Господа, оспівуємо воскресіння Його, бо, перетерпівши розп'яття, Він смертю смерть переміг.

Світися, світися, Новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе; а Ти, Чистая, торжествуй, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою.

О Пасхо велика і найсвятіша, Христе! О Мудросте і Слово Боже, і Сило! Дай нам у повноті причащатися Тебе у невечірній день Царства Твого.

Потім покриває святу чашу платом. Тоді вклонившись один раз, священник бере святу чашу, підносить її перед народом і виголошує: Зі страхом Божим, вірою і любов'ю приступіть.

Вірні: Благословенний, хто йде в ім'я Господнє. Бог Господь і явився нам.

Священник стає обличчям до людей і читає молитву перед причастям Вірую, Господи, і визнаю... (див. на стор.).

Усі причасники повторюють за священником молитву Вірую, Господи... Потім побожно, склавши руки навхрест на грудях, по одному підходять до причастя.

Священник, причащаючи, промовляє: Причащається раб Божий воїн (раба Божа – ім'я) Чесного і Святого Тіла і Крові Господа і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа на відпущення гріхів своїх і на життя вічне. Амінь.

Під час причастя підкладає під підборіддя причасників плат, яким після причастя витирає їх уста. Причасник, причастившись і відійшовши, приймає антидор (просфору) і теплоту, запиваючи нею святе Причастя. Після причастя вірних священник ставить Святощі на святому престолі, згортає зі святого диска до святої чаші часточки, обтирає губкою святий

дискос уважно, пильно і побожно, при тому тихо промовляє: Омий, Господи, гріхи тих, що тут поминалися, Кров'ю Твоєю Чесною, молитвами святих Твоїх.

Потім малим покрівцем накриває святу чашу, а на святий дискос кладе зіздицю, копіє, лжицю і другий покрівець і все те покриває складеним воздухом, обертається обличчям до людей і, благословляючи їх рукою, промовляє: Спаси, Боже, людей Твоїх і благослови насліддя Твоє.

Повертається до святого престолу і, взявши кадило, тричі кадить Чесні Дари, промовляючи: Вознесися на небеса, Боже, і по всій землі слава Твоя. (А в період Пасхи: Христос воскрес із мертвих...).

Вірні: Ми бачили світло істинне, прийняли Духа Небесного, знайшли віру істинну, Нероздільній Тройці поклоняємось, бо Вона спасла нас.

Священник, вклонившись, бере дискос і святу чашу, робить нею знак хреста над антимінсом, тихо промовляючи: Благословенний Бог наш...

Тоді священник повертається до народу і, благословляючи святою чашею людей, продовжує, виголошуючи: Завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь. Нехай наповняться уста наші похвалою до Тебе, Господи, щоб ми оспівували славу Твою, бо Ти сподобив нас причаститися Святих Твоїх Божественних, Безсмертних і Животворчих Таїн. Збережи у Твоїй святині, щоб кожен день навчалися правди Твоєї. Аلیلуя, аلیلуя, аلیلуя.

Священник ставить святу чашу у визначене місце і кадить Святощі, а після цього виголошує

Ектенію подяки:

Священник: Станьмо побожно! Приймавши божественні, святі, пречисті, безсмертні, небесні і животворчі страшні Христові Тайни, достойно подякуймо Господу.

Вірні: Господи, помилуй.

Диякон: Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Вірні: Господи, помилуй.

Священник: Дня всього звершеного, святого, мирного і безгрішного виблагавши, самих себе й одне одного, і все життя наше Христу Богові віддамо.

Вірні: Тобі, Господи.

Священник тихо читає молитву: Дякуємо Тобі, Владико Людинолюбний, Благодійнику душ наших, що і сьогодні сподобив нас Небесних Твоїх і Безсмертних Таїн. Направ нашу путь, утверди всіх нас у страсі Твоїм, збережи наше життя і стопи наші утверди молитвами та благаннями Славної Богородиці й Приснодіви Марії і всіх святих Твоїх.

Священник, згорнувши антимінс, бере святе Євангеліє і творить ним над антимінсом знак хреста, виголошуючи: Бо Ти освячення наше, і Тобі славу возсилаємо, Отцю і Сину, і Святому Духові нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь.

Священник благословляє народ, виголошуючи: Благословення Господне на вас Його благодаттю і людинолюбством завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Вірні: Амінь.

Священник (обернувшись до святого престолу): Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі.

Вірні: Слава Отцю і Сину, і Святому Духові нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь. Господи, помилуй (*тричі*). Благослови.

Священник (з хрестом у руках): Христос (в неділю: що воскрес із мертвих), істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, святих славних і всехвальних апостолів, святого отця нашого Іоана, архієпископа Константинопольського, Золотоустого, і святих великомучеників Юрія Переможця та Димитрія Солунського, святого мученика Іоана воїна і святого (ім'я святого, що його пам'ять у той день), святих і праведних Богоотців Іоакима і Анни, і всіх святих, помилує і спасе нас, бо Він Благий і Людинолюбний.

Вірні: Амінь. Владику і отця нашого Епіфанія, Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України, Богом бережену Україну нашу, владу, військо і побожний народ її, настоятеля, братію і всіх парафіян святого храму цього, і всіх православних християн, Господи, збережи їх на многії літа!

Після відпусту священник роздає вірним антидор (просфори від проскомидії) і одночасно дає їм цілувати святий хрест. Потім споживає Святі Дари. Молитва перед споживанням Святощів: Ти Сам є сповнення Закону і пророків, Христе Боже наш, що сповнив увесь Отчий промисел. Наповняй радістю та веселістю серця наші завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.